

Aihe: Vammaisuus, ableismi ja moninaisuus

Ohjaajat: Moninaisuusagentti Paula Folqués Diago ja

kulttuurialan ammattilainen Maija Karhunen

Koulutuskielet: suomi, espanja ja englanti

Jokainen meistä on erilainen. Erot voivat perustua esimerkiksi sukupuoleen, seksuaalisuuteen, sosioekonomiseen asemaan, ikään, fyysisiin ominaisuuksiin, vammaisuuteen, ulkonäköön, uskontoon, kieleen tai kulttuurieroihin. Jokaisen kohdalla sekä etuoikeuksien että syrjäytymisen vaikutukset ovat päällekkäisiä; sitä tarkoitetaan intersektionaalisuudella. Vähemmistöryhmään kuulumisen aiheuttaa usein törmäyksen normeihin, esimerkiksi valkoisuuden normiin, heteronormiin, binäärisen sukupuolen normiin tai kykenevyyden normiin; ja törmäyksen näkymättömiin tapoihin/sääntöihin ja valtarakenteisiin.

Ableismi on ennakkoluuloja ja syrjintää vammaisia ihmisiä kohtaan niiden hyväksi, joilla on "kykenevä keho" (joilla on niin sanotut "normaali" keho ja "normaalit" kyvyt). Tämä syrjintä on usein tiedostamatonta, ja se perustuu yhteiskunnassa historiallisesti vallalla olleisiin käyttäytymismalleihin ja tapoihin ymmärtää vammaisuutta ja olettaa toimintakykyä. Ableismin ulottuvuuksien ymmärtäminen on ratkaisevan tärkeää tietoisuuden lisäämiseksi ja rakenteellisten muutosten aloittamiseksi.

Moninaisuusagentti Paula Folqués Diago ja kulttuurialan ammattilainen Maija Karhunen kertovat moninaisuuden historiasta ja tavoista juhlistaa moninaisuutta yhteisössänne. Tämä on perusta rakennemuutoksen ja kuulumisen luomiselle, joka vie meitä kohti tasa-arvoisempaa yhteiskuntaa, jossa on yhtäläiset mahdollisuudet.

Koulutus on mahdollista soveltaa juuri sinun organisaatiosi ja työryhmäsi tarpeisiin. Alla on lueteltu paketteja, joiden avulla saat käsityksen siitä, mitä kaikkea ja miten syvällistä koulutusta on tarjolla. Riippuen siitä, kuinka monta osallistujaa koulutukseen osallistuu, voidaan varata yksi tai kaksi kouluttajaa. Koulutus voidaan järjestää paikan päällä ja/tai verkossa.

Paketit

Paketti 1: *Johdatus ableismiin, vammaisuuteen ja moninaisuuteen*

- yksi 2 tunnin koulutus
- peruskäsitteiden ja termien esittely
- harjoitus omien ennakkoluulojen havaitsemiseksi
- avoin keskustelu

- 300€ + 24% alv / moninaisuusagentti (yhteensä 2 agenttia: 600€ + 24% alv).

Oppimistavoitteet

- Tunnet keskeiset käsitteet, kuten ableismi, vammaisuus, moninaisuus, tasa-arvo, saavutettavuus, rakennemuutos, vastuullisuus ja osallisuus.
- Tiedät enemmän siitä, miten vammaiset ihmiset voidaan ottaa huomioon eri tasoilla.

Paketti 2: *Moninaisuuden tunnistaminen*

- yksi 3 tunnin koulutus
- peruskäsitteiden ja termien esittely
- harjoituksia omien ennakkoluulojen ja normien löytämiseksi paikallisessa ympäristössä.
- ennakkoluulojen purkaminen työpaikalla
- avoin keskustelu
- 400 € + 24 % alv / moninaisuusagentti (yhteensä 2 agenttia: 800 € + 24 % alv).

Oppimistavoitteet

- Tunnet keskeiset käsitteet, kuten kestävyys, antirasismi, moninaisuus, tasa-arvo, saavutettavuus, rakennemuutos, vastuullisuus ja osallisuus.
- Tiedät enemmän siitä, miten vammaiset otetaan huomioon eri tasoilla.
- Tunnet, miten tiedostamattomat ennakkoluulot toimivat työympäristössä ja alat kehittää herkkyyttä omia ennakkoluulojasi kohtaan.
- Tunnet ja tiedostat paremmin stereotypioita, normeja sekä fyysisiä ja näkymättömiä esteitä työympäristössä.

Paketti 3: *Perustan luominen tasa-arvolle moninaisuuden näkökulmasta*

- kaksi 2 tunnin koulutusta (yhteensä 4 tuntia)
- peruskäsitteiden ja termien esittely
- harjoituksia omien ennakkoluulojen ja normien löytämiseksi omassa ympäristössä
- ennakkoluulojen purkaminen työpaikalla
- oman organisaation arvojen tunnistaminen
- tutustutaan tarkemmin vammaisuutta koskevaan lainsäädäntöön Suomessa
- tutustuminen turvallisemman tilan ohjeiden kehittämiseen ja toteuttamiseen

- avoin keskustelu
- 530€ + 24% alv / moninaisuusagentti (Yhteensä 2 agenttia: 1060€ + 24% alv)

Oppimistavoitteet

- Tunnet keskeiset käsitteet, kuten kestävyys, antirasismi, moninaisuus, tasa-arvo, saavutettavuus, rakennemuutos, vastuullisuus ja osallisuus.
- Tiedät enemmän siitä, miten vammaiset otetaan huomioon eri tasoilla.
- Tunnet, miten tiedostamattomat ennakkoluulot toimivat työympäristössä ja alat kehittää herkkyyttä omia ennakkoluulojasi kohtaan.
- Luot pohjan strategiselle työlle osallisuuden, moninaisuuden ja yhdenvertaisuuden lisäämiseksi organisaatiossasi varmistamalla, että kaikilla on työpaikalla samat arvot.
- Saat välineitä, joiden avulla voit alkaa kehittää omia turvallisemman tilan ohjeita.
- Tunnet ja tiedostat paremmin stereotyyppioita, normeja sekä fyysisiä ja näkymättömiä esteitä työympäristössä.
- Tunnet vammaisten ihmisten lailliset oikeudet Suomessa.

Paketti 4: Vastuullisuuden säilyttäminen

- kolme 2 tunnin koulutusta (yhteensä 6 tuntia)
- peruskäsitteiden ja termien esittely
- harjoitus omien ennakkoluulojen havaitsemisesta
- ennakkoluulojen purkaminen työpaikalla
- organisaation arvojen tunnistaminen
- tutustuminen turvallisemman tilan ohjeiden kehittämiseen ja toteuttamiseen.
- strategioiden tunnistaminen tiedostamattomien ennakkoluulojen torjumiseksi työpaikalla
- tutustuminen tarkemmin vammaisuutta koskevaan lainsäädäntöön Suomessa
- vastuullisuuden ymmärtäminen ja sen ylläpitäminen työpaikalla
- avoin keskustelu
- 800€ + 24% alv / moninaisuusagentti (Yhteensä 2 agenttia: 1600€ + 24% alv).

Oppimistavoitteet

- Tunnet keskeiset käsitteet, kuten kestävyys, antirasismi, moninaisuus, tasa-arvo, saavutettavuus, rakennemuutos, vastuullisuus ja osallisuus.
- Tiedät enemmän siitä, miten vammaiset otetaan huomioon eri tasoilla.

- Tunnet, miten tiedostamattomat ennakkoluulot toimivat työympäristössä ja alat kehittää herkkyyttä omia ennakkoluulojasi kohtaan.
- Luot pohjan strategiselle työlle osallisuuden, moninaisuuden ja yhdenvertaisuuden lisäämiseksi organisaatiossasi varmistamalla, että kaikilla on työpaikalla samat arvot.
- Saat välineitä, joiden avulla voit alkaa kehittää omia turvallisemman tilan ohjeita.
- Saat välineitä, joiden avulla voit luoda strategioita tiedostamattomien ennakkoluulojen torjumiseksi omassa työssäsi.
- Tunnet ja tiedostat paremmin stereotyyppiat, normit sekä fyysiset ja näkymättömät esteet työympäristössä.
- Tunnet vammaisten ihmisten lailliset oikeudet Suomessa.

Lisätoiminnot ja -ominaisuudet

- + Kyselylomakkeet (esim. ennen ja jälkeen): 50€ + 24% alv
- + 1 tunnin seurantakokous jälkikäteen: 50€ + 24% alv / moninaisuusagentti
- + Luennon nauhoitus: +30%

Huom: Moninaisuusagenttien tehtäviin ei kuulu saavutettavuusratkaisujen, kuten tulkkien ja vuokrattavien tilojen järjestäminen kokouksia varten. Matkat ja majoitus eivät sisälly palkkioon. Matkoista ja majoituksesta sovitaan erikseen. Jos koulutus järjestetään etänä, organisaatio vastaa viestintäalustan, esim. Teams, Zoom, tarjoamisesta.

Kuvitus: Alexandra Burda

Tiedustelut ja varaukset

Paula Folqués Diago ja Maija Karhunen antavat lisätietoja sisällöstä ja siitä, miten koulutus voidaan räätälöidä organisaatiosi tarpeisiin sopivaksi. Koulutuksen varaaminen tapahtuu Paulan kautta osoitteessa paulafd27@hotmail.com ja Maijan kautta osoitteessa maijakarhunen@yahoo.com.

Moninaisuusagentit

Moninaisuusagentit ovat taide- ja kulttuurialan ammattilaisten verkosto, jolla on monikulttuurinen tausta, strategisia moninaisuusvalmiuksia sekä tietoa ja kokemusta suomalaisesta työkuulttuurista. Lisäksi heillä on laajat luovuus- ja ongelmanratkaisutaidot sekä kyky välittää tietoa osallistavalla ja rakentavalla tavalla. Kulttuuria kaikille -palvelun akkreditoinnin saaneet moninaisuusagentit ovat taide- ja kulttuurialan ammattilaisia, joilla on erityisosaamista ja -koulutusta moninaisuuden alalta. https://www.kulttuuriakaikille.fi/diversity_agents

Paula Folqués Diago (she/her)

Asiantuntijuus ja kiinnostuksen kohteet: Teatteri, näytteleminen, kirjoittaminen, ohjaaminen, moninaisuus ja integraatio, monikulttuurisuus, monikielisyys, teatteri opetuksessa, rasminvastaiset ja feministiset työtavat, esittävät taiteet.

Moninaisuuskoulutuksen työkielet: suomi, englanti, espanja.

Paula Folqués Diago on espanjalainen näyttelijä, joka on asunut Suomessa viimeiset 8 vuotta. Feminismi, monikulttuurisuus ja monikielisyys ovat muita hänen työssään esiin nostettuja näkökohtia. Hän osallistui hiljattain Teatteri Telakan ja Legioonateatterin ryhmälähtöiseen yhteistuotantoon, KanssalaisTalo-näytelmään. Paula on erityisen kiinnostunut tutkimaan, millaisia mahdollisuuksia teatterilla ja esittävillä taiteilla on tällä hetkellä tai on vielä kehitettävissä, jotta suomalainen moninaisuus saataisiin mukaan teatterin maailmaan ja normalisoitaisiin.

Paula on sertifioitu Kulttuurisen moninaisuuden ja kestävän kehityksen Dialogikortit -työpajojen fasilitaattori.

Lue lisää Paulasta täältä:

paulafd27@hotmail.com, puh. +358 401458123

Maija Karhunen (she/her)

Maija Karhunen on tanssija ja esiintyjä, ja syntymästä saakka vammainen. Maija on työskennellyt laajasti taidekentällä myös asiantuntijana, kirjoittajana ja taidehallinnossa. Vuodesta 2020 Maija on työskennellyt Kulttuuria kaikille -palvelussa, joka edistää yhdenvertaisuutta, saavutettavuutta ja moninaisuuden huomioimista Suomen taide- ja kulttuurikentällä. Kulttuuria kaikille -palvelussa Maija on työskennellyt mm. projektissa *Tilaa taiteilijuuteen - vammaisten ja viittomakielisten taiteilijoiden yhdenvertaisuus*, jonka rahoitti Koneen Säätiö. Projekti päättyi helmikuussa 2024.

[Tilaa taiteilijuuteen -hankkeen kotisivu](#)

Kuvissa vasemmalla Paula, oikealla Maija.